

Базовий силабус навчальної дисципліни «Перша домедична допомога»

1.	Спеціальність	Для всіх спеціальностей освітнього ступеня «бакалавр» та освітнього ступеня «магістр». Для усіх галузей знань та спеціальностей окрім спеціальностей Медичного інституту.
2.	Статус дисципліни	Вибіркова дисципліна циклу загальної підготовки.
3.	Координатор	Кафедра екстреної медичної допомоги та медицини катастроф.
4.	Підрозділи, залучені до викладання дисципліни	Кафедра екстреної медичної допомоги та медицини катастроф.
5.	Кредити ЄКТС	5 кредитів ЄКТС (36 аудиторних годин, 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 4 години атестаційних заходів), 1 змістовний модуль.
6.	Мета дисципліни – теоретична і практична підготовка студентів до невідкладних дій, спрямованих на врятування та збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я, що здійснюються на місці події особами, які не мають медичної освіти.	
7.	Програмні результати навчання, на які спрямована дисципліна: 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 14. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 16. Здатність працювати в команді	
8.	Результати навчання за дисципліною: – знати анатомічну будову та особливості функціонування організму людини за умови невідкладних станів; – знати загальні принципи надання першої допомоги постраждалим; – знати найбільш оптимальні та ефективні практичні прийоми із надання першої домедичної допомоги при порушеннях або припиненні дихання, серцево-судинних порушеннях, раптовій зупинці серця, масивній кровотечі, пошкодженнях голови та хребта, термічних ураженнях та гострих отруєннях; – вміти визначити необхідність в наданні першої допомоги; – вміти вірно визначити рівень загрози для життя постраждалого; – вміти надавати першу домедичну допомогу у випадку зупинки серця, непритомності, при травматичних та термічних ушкодженнях, утопленні та механічній асфіксії, гострих отруєннях та інших невідкладних станах, що загрожують життю потерпілої особи; – вміти здійснювати перенесення й транспортування потерпілих із використанням підручних засобів.	
9.	Орієнтовний зміст дисципліни Основи нормальної та патологічної анатомії. Основи нормальної та патологічної фізіології. Анатомо-топографічна будова тіла людини. Кістково-м'язова система. Скелет та його функції. Органи дихання. Загальний огляд органів дихання. Будова верхніх дихальних шляхів. Наслідки зупинки дихання. Серцево-судинна система. Поняття про кровообіг. Кров, її кількість в організмі людини, наслідки крововтрати. Основи кровообігу: серце, кровоносні судини. Перша домедична допомога як навчальна дисципліна. Первинне і вторинне обстеження постраждалого. Перша домедична допомога, її актуальність, зміст. Поняття про домедичну допомогу. Правові аспекти надання домедичної допомоги. Місце та обсяг надання домедичної допомоги. Огляд місця події, забезпечення	

	особистої безпеки, визначення кількості постраждалих і ймовірної причини їх ураження, виклик ЕМД та інших рятувальних служб у небезпечній ситуації, залучення випадкових свідків до організації надання першої домедичної допомоги. Засоби особистої безпеки. Контакт із постраждалим. Проведення первинного огляду. Первинне обстеження постраждалого за методом САВС. Визначення наявності дихання, його частоти. Правила виклику ШМД. Переведення постраждалого у стабільне положення. Порушення прохідності дихальних шляхів. Домедична допомога. Причини непрохідності дихальних шляхів. Ознаки повної і часткової непрохідності дихальних шляхів. Техніка забезпечення прохідності дихальних шляхів. Техніка забезпечення прохідності дихальних шляхів при обструкції стороннім тілом. Зупинка кровообігу та дихання. Базова підтримка життєдіяльності. Поняття про серцево-легеневу реанімацію (СЛР), можливості реанімації в залежності від часу, що минув з моменту припинення серцевої діяльності та дихання та її загальні правила. Алгоритми проведення реанімаційних заходів одним та двома рятувальниками. Техніка натискань на грудну клітку. Технологія серцево-легеневої реанімації при наявності автоматичного дефібрилятора. Правові та етичні аспекти серцево-легеневої реанімації. Перша домедична допомога при кровотечах з основами десмургії. Причини й ознаки зовнішньої кровотечі. Поняття про критичну зовнішню кровотечу. Способи та техніка тимчасової зупинки зовнішньої кровотечі: підняття кінцівки, тиск на рану, тампонування рани, тиснуча пов'язка (ізраїльський бандаж). Показання і техніка накладання різних видів джгутів та імпровізованих закруток. Показання і правила застосування хімічних засобів для зупинки кровотечі. Поняття про десмургію. Характеристика сучасних перев'язувальних матеріалів. Види пов'язок. Основні правила накладання бинтових пов'язок. Перша домедична допомога при травмах та пораненнях. Транспортна іммобілізація. Класифікація, механізм, види травм. Правила та методи транспортної іммобілізації. Сучасні засоби іммобілізації та транспортування потерпілих. Застосування підручних засобів для проведення транспортування. Основи догляду за травмованими. Перша домедична допомога при ушкодженнях фізичними факторами навколишнього середовища. Поняття про термічні, хімічні та променеві опіки та відмороження. Стадії опіків та відморожень, їх характеристики. Причини та ознаки дії низької температури (переохолодження, відмороження), домедична допомога. Дії кислот і лугів, домедична допомога. Особливості допомоги при опіках очей різної етіології. Поняття про електротравму. Ураження технічним електричним струмом та блискавкою. Дії на місціподії при наданні допомоги ураженим електричним струмом. Перша домедична допомога при найпоширеніших невідкладних станах. Причини, діагностика і домедична допомога при зомлінні, комі невідомої етіології, судомах, болю у серці (стенокардія, інфаркт), інсульті, гострому болю в животі, отруєнні невідомою речовиною або невідомим газом, підвищенні. Допомога на воді: розпізнавання потопельника, наближення до нього, транспортування до берега. Домедична допомога при утопленні.
10.	Технології навчання та викладання Навчання поєднує лекції, групові заняття, індивідуальні завдання, тренінгові заняття. Обов'язковою навчальною діяльністю є симуляційні тренінги з базового підтримання життя.

11.	Навчальні ресурси: 1. Домедична допомога (алгоритми, маніпуляції): Методичний посібник / [В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, А.А. Гудима та ін.] – К.: НВП "Інтерсервіс", 2014. – 84 с. 2. Екстрена та невідкладна медична допомога. Том І: допомога травмованим на догоспітальному етапі: національний підручник / В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, Г.В. Загорій, А.А. Гудима, Н.І. Іскра та ін. – Київ. – 2017. – 504 с. 3. Кровотеча. Крововтрата. Екстрена медична допомога / Ю. В. Шкатула, Г. Ф. Ткач, В. Ю. Гарбузова, Ю. О. Бадіон; за загальною редакцією Ю. В. Шкатули. – Суми: Сумський державний університет, 2020. – 155 с. 4. Методичні вказівки до практичного заняття «Базове підтримання життя» з дисципліни «Домедична допомога» згідно з умовами Болонського процесу / Ю. В. Шкатула, Ю. О. Бадіон. – Суми: СумДУ, 2019. – 19 с. 5. Методичні вказівки до практичного заняття «Тактична медицина. Методи припинення зовнішньої кровотечі» з дисципліни «Медичний захист військ» згідно з умовами Болонського процесу / Ю. В. Шкатула, Ю. О. Бадіон. – Суми: СумДУ, 2018. – 29 с. 6. Методичні вказівки до практичного заняття «Транспортна іммобілізація» з дисципліни «Медицина надзвичайних ситуацій» згідно з умовами Болонського процесу / Ю. В. Шкатула, Ю. О. Бадіон. – Суми: СумДУ, 2015. – 34 с. 7. Методичні вказівки до практичного заняття «Утоплення» з дисципліни «Екстрена допомога при невідкладних станах» (згідно з умовами Болонського процесу) / укладачі: Ю. В. Шкатула, Ю. О. Бадіон. – Суми :Сумський державний університет, 2020. – 17 с. 8. Гур'єв, С.О. Медицина надзвичайних ситуацій. Екстрена медична допомога: навч. посіб. / [С.О. Гур'єв, В.Д. Шищук, Ю.В. Шкатула.] –Суми: СумДУ, 2010. –321 с. 9. Екстрена медична допомога: до госпітальний етап – алгоритми маніпуляції (базовий рівень). – Г.Г. Рошчін, А.А. Гудима, В.Ю. Кузьмін та ін. – К., 2012 – 84 с. 10. Наказ МОЗ України від 05.06.2019 № 1269. Новий клінічний протокол «Екстрена медична допомога: догоспітальний етап» // Режим доступу: https://moz.gov.ua/uploads/2/12737-dn_20190605_1269_dod.pdf.
-----	---